

Een korte vakantie op Curaçao

Eelco Brandenburg

De Tropische Spotlijster werd al op de dag na aankomst gezien.

Foto: Klaske Brandenburg-de Vos.

Deze vakantie – in februari 2010 – was voor ons een uniek gebeuren, omdat ook onze kinderen meegingen. De reis was primair georganiseerd in verband met ons zilveren huwelijksfeest. De nadruk zou daarom vooral liggen op het samenzijn en op wat het eiland te bieden heeft aan cultuur en op culinair gebied. De natuur zou daarnaast ook een rol spelen, zij het op de achtergrond. Ik mocht om die reden slechts een verrekijker meenemen. De telescoop moest thuis achterblijven. De meerderheid beslist en ik kon me er dit keer wel in vinden! Ondanks of vooral door dit manco had ik mij al vanaf december in het jaar ervoor terdege voorbereid op de avifauna ter plaatse. Ik had er een vogelgids voor aangeschaft en had daarnaast de website observado.org geraadpleegd. Daar staan waarnemingen uit alle landen van de wereld. Verder had ik een bestandje gemaakt van de vogels die je op Curaçao zou kunnen aantreffen, met daarbij Engelse, wetenschappelijke en Nederlandse namen en de nummers van de bladzijden met de foto's of afbeeldingen uit de gids teneinde de determinatie te versnellen.

Huismus als eerste soort

We vertrokken op 18 februari 2010 en kwamen na bijna twaalf uur vliegen op het vliegveld Hato aan. Buiten wachtend op een busje dat ons even later naar ons resort zou brengen, zagen we de eerste vogels: ongeveer zes Huismussen *Passer domesticus*. Om 17:45 uur plaatselijke tijd arriveerden we in het Morena Resort. Dat is modern maar zeker in harmonie met de omringende natuur, met name de tuinen om de appartementen heen. Het is met milieuvriendelijke fair trade-middelen

gebouwd en heeft dan ook het Europese Green Key-keurmerk gekregen. We hebben het hier uitstekend gehad. Het resort wekt zelf duurzame energie op en is gelegen bij de Jan Thielbaai, slechts vierhonderd meter verwijderd van de Caribische Zee. Willemstad is niet meer dan een kwartiertje rijden.

's Avonds tijdens het diner in het restaurant kwam de Oranje Troepiaal *Icterus icterus* op bezoek. Een schitterende vogel. Wat later hoorden we tot diep in de nacht de Antilliaanse Fluitkikker *Eleuthero-*

Een Naaktoogduif bij het Morena Resort.
Foto:
Klaske Brandenburg-de Vos.

dactylus johnstonei. Dit ging natuurlijk de hele week door. De volgende morgen om 7:00 uur – het was net licht – waren er vanaf het balkon al diverse soorten te bewonderen. Ik zag vier Oranje Troepialen, een Tropische Spotlijster *Mimus gilvus*, zes Maïsparkieten *Aratinga pertinax* en een Roodkraaggor *Zonotrichia capensis* (ook wel Andesvink genoemd). Verder twee Naaktoogduiven *Patagioenas corensis*, een Verreaux'Duif *Leptotila verreauxi*, twee Musduiven *Columbina passerina* of beter gezegd duifjes want ze zijn echt klein: tussen de 15 en 18 cm. De duiven hoorde je niet maar de Maïsparkieten schetterden heel wat af. Tijdens het ontbijt even na

achten bij de receptie zagen we een Gele Troepiaal *Icterus nigrogularis*, vier Suikerdiefjes *Coereba flaveola*, een Blauwstaart-smaragdkolibrie *Chlorostilbon mellisugus* en nog drie Tropische Spotlijsters. Om 9:00 uur begaven we ons naar de Beach Club Zanzibar. Tot onze blijde verrassing zat daar bij de ingang op de muur van een hoog gemetseld vijvertje een Groene Reiger *Butorides virescens*. Bij vervolfbezoeken aan het strand is deze soort niet weer gezien, hoogstwaarschijnlijk omdat het dan telkens later en dus drukker was. Verder ook hier een Tropische Spotlijster, net buiten het terrein vier Maïsparkieten, in de overhuifde bar vier Suikerdiefjes, drie Mus-

Groene Reiger bij de beach club.
Foto:
Klaske Brandenburg-de Vos.

deze strook niet meezenden

Two empty rectangular boxes for identification or reference numbers.

Two empty boxes for currency amounts, labeled 'euro' and 'ct'.

euro-acceptgiro

over te schrijven/te storten

Large jagged-edged box for the amount, with 'euro' and 'ct' labels and a '+' sign.

van bankrekening

Large jagged-edged box for the bank account number.

van/door

naam

TOL J.van

adres

POSTBUS 24
2250 AA VOORSCHOTEN

plaats

handtekening

Large empty box for the signature.

zijn alle rode rubrieken ingevuld?

formulier uitsluitend bestemd voor betaling in euro's

104682 E11
D001

formulier met blauwe of zwarte inkt invullen

© Acceptgiro B.V.

op rekening 4325
PENN Vogelkalenderfonds
Hedel
Boterbloemstraat 20,
5321 RR HEDEL

op rekening 4325
PENN Vogelkalenderfonds Hedel
van Boterbloemstraat 20, 5321 RR HEDEL

nadruk verboden
betalingskenmerk

de ruimte hieronder niet beschrijven

van rekening

euro

ct

diversen

naar rekening

code

0040004325+ 13>

voor gebruiksaanwijzing z.o.z.

Groene Leguaan.
Foto:
Klaske Brandenburg-de Vos.

duifjes schuifelend in het zand tussen de strandbedden en een rustig overvliegende Bruine Pelikaan *Pelecanus occidentalis*. Terugwandelen naar het resort namen we tegenover het strand tussen de prachtige bloemen twee Groefsnavelani's *Crotophaga sulcirostris* waar. Deze vielen aanvankelijk door de weelderige bloei van de planten niet op. Iets verder ontdekten we twee Groene Leguanen *Iguana iguana*. Terug op het resort nog minstens drie Blauwe Renhagedissen *Cnemidophorus murinus*, één Tropische Spotlijster, twee Groefsnavelani's, misschien dezelfde als hierboven vermeld. Aan het begin van de middag, toen we op de bus naar Willemstad stonden te wacht-

ten, vloog er een Amerikaanse Fregatvogel *Fregata magnificens* in zuidoostelijke richting (Caracasbaai) over. Bij de Handelskade vlak bij de beroemde Pontjesbrug, de verbinding tussen de wijken Punda en Otrabanda (letterlijk: de andere kant), nog drie Amerikaanse Fregatvogels waaronder één mannetje en een Koningsstern *Thalasseus maximus*. Bij het busstation aan het Waaigat elf Steenlopers *Arenaria interpres*.

Een Amerikaanse Steltkluut?

Op zaterdag 20 februari bij het krieken van de dag waren vanaf ons balkon vier Gele Troepialen te zien. Deze soort blaft

Blauwe Renhagedis in de omgeving van het resort.
Foto:
Klaske Brandenburg-de Vos.

Saffraangorzen bij het resort.
Foto: Klaske Brandenburg-de Vos.

als een hondje. Ook waren er nog drie Oranje Troepialen, twee Roodkraaggorzen, twee Tropische Spotlijsters en drie Verreaux' Duiven. Laatstgenoemde vind ik eigenlijk de mooiste van de circa zes duivesoorten op Curaçao. Bij het ontbijt wederom de Blauwstaartsmaragdkolibrie foerageren. Dit keer hebben we die heel mooi en van dichtbij kunnen aanschouwen.

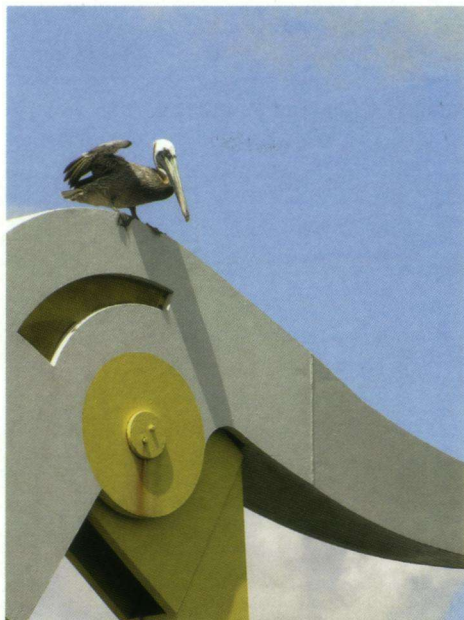
Door het warme klimaat is het aantal plante- en boomsoorten op het eiland beperkt. De begroeiing doet tamelijk kaal aan, je ziet vooral veel cactussen, bossen zijn er dus niet. In het nationale park Sint Christoffel van 1800 ha zijn uiteraard de meeste soorten, maar daar zijn we niet geweest. Je moet keuzes maken als je ergens maar zo kort bent.

Toen wij aan het zwemmen waren zagen we twee Bruine Pelikanen op slechts vijftig meter van ons af. Daarbij voerde er één in een periode van negen minuten wel zeven stootduiken uit. Vlak bij de strandclub hield zich een groepje van zes Tropische Spotvogels, een Koningsstern en een Amerikaanse Fregatvogel op. In de middag tijdens een rit met een gratis supermarktbusje zagen we in een kleine poel bij de Caracasbaai in een flits een Steltkluut *Himantopus himantopus*. Het kon ook een Amerikaanse Steltkluut *Himantopus mexicanus* zijn geweest. Zekerheid hadden we niet omdat we het beest maar zo kort konden zien. Terug op het resort aan het eind van de middag

waren daar twee Gewone Saffraangorzen *Sicalis flaveola*, een Muskietkolibrie *Chrysolampis mosquitos*, twee Groefsnavelani's en zes Maisparkieten.

Herkent de Tropische Spotlijster mensen?

De volgende dag, 21 februari om 7:50 uur, zat in een boom bij de overburen, een Gele Zanger *Dendroica petechia*. Verder zijn nog drie Naaktoogduiven, één Muskiet-

Bruine Pelikaan bij de Handelskade.
Foto: Klaske Brandenburg-de Vos.

Bij het Waagat werden onder andere enkele Kleinste Strandlopers waargenomen.
Foto:
Klaske Brandenburg-de Vos.

kolibrie en minimaal twee Tropische Spotlijsters gesignaleerd. Ik heb sterk de indruk dat het meestal dezelfde spotlijster was die ons balkon aanded om het door ons aangeboden brood te verorberen. Hij schijnt dezelfde mensen na enige tijd te herkennen en is dan minder schuw. Ik verwijs in dit verband naar ons onvolprezen *het Vogeljaar* 57(5):222.

Bij het ontbijt was de oogst al drie Roodkraaggorzen, vier Suikerdiefjes die inderdaad ook af en toe hun naam eer aandeden door de net verlaten eettafels onder handen te nemen. Ook twee wijfjes van de Maskergrondvink ook wel Zwartkopgrasvink *Tiaris bicolor* geheten, gaven

acte de présence. Rond het middaguur zat een Amerikaanse Torenvalk *Falco sparverius* wel vijftieng minuten te zonnen op het hoogste punt van het rieten dak van de receptie. Deze soort is nog fraaiër getekend dan onze Torenvalk *Falco tinnuculus*.

In de middag begaven we ons naar Willemstad. Even buiten de wijk Otrabanda niet ver van het honkbalstadion en de Megapier, waar de grote cruiseschepen aanmeren, liggen enkele behoorlijk stinkende poelen. Hier zagen wij: twee Witbuikreigers *Egretta tricolor* en twee Geelkruinkwakken *Nyctanassa violacea* waaronder een onvolwassen vogel.

Bij de Jan Kokbaai werden onder andere 42 Caribische Flamingo's geteld.
Foto:
Klaske Brandenburg-de Vos.

In de zoutpannem in de Jan Kokbaai worden flamingo's beschermd.
Foto: Klaske Brandenburg-de Vos.

Op een aangrenzend parkeerterrein zaten vier Caribische Troepialen *Quiscalus lugubris*. Vanaf een terras aan de Handelskade hadden we niet alleen zicht op de al eerder genoemde Pontjesbrug, eigenlijk Koningin Emmabrug, maar ook op vijf Amerikaanse Fregatvogels alsmede op twee Koningssterns.

Groene en Blauwe Reigers

Aangezien ik toch per se wilde weten welke soort steltkluit we twee dagen eerder hadden gezien, ben ik op de 22ste vroeg opgestaan en richting Caracasbaai gewandeld. Ik had een zaklamp mee want het was nog donker. Wat later op de ochtend kon ik bij de playa vier Gele Zangers van dichtbij bewonderen. Daarbij waren ook drie Roodkraagorzen, zes Musduifjes, twee Antilliaanse Treurduiven *Zenaida aurita*, drie Naaktoogduiven, een Amerikaanse Kleine Zilverreiger *Egretta thula*, drie Bruine Pelikanen, twee Amerikaanse Fregatvogels, twee Koningssterns, een Tropische Spotlijster, zes Steenlopers en een Visarend *Pandion haliaetus*.

In de poel om de omgeving van Fort Beekenburg waren geen steltkluten te vinden maar wel twee! Groene Reigers en een Amerikaanse Oeverloper *Actitis macularia*. Opnieuw dus smullen geblazen. Ik was op tijd terug voor het ontbijt en trof bij ons verblijf nog een mannetje Maskergrondvink en een Muskietkolibrie aan. In de middag vanuit de bus aan het begin van de Caracasbaai een Blauwe Reiger *Ardea cinerea*.

Pendelende flamingo's

Op 23 februari 8:00 uur op ons balkon wel tien Naaktoogduiven, twee Saffraangorzen, een Gele Troepiaal en een Tropische Spotlijster. Tegenover onze tijdelijke behuizing twee Groefsnavelani's.

Groefsnavelani bij het resort.
Foto:
Klaske Brandenburg-de Vos.

Een korte vakantie op Curaçao

Maïsparkiet in een boom in de omgeving van het resort.
Foto:
Klaske Brandenburg-de Vos.

Rond lunchtijd maar liefst vijftien Amerikaanse Fregatvogels zwevend boven de Sint Annabaai te Willemstad, verder nog een Bruine Pelikaan. Aan het begin van de middag vertrokken we vanuit Otrabanda, Willemstad, per bus naar de zoutpannen van het voormalig landhuis Jan Kok bij het plaatsje Sint Willebrordus. In de toch wel verzengende hitte, zagen we 42 Rode Flamingo's *Phoenicopterus ruber* het overgrote deel rustend, sommige foeragerend. Ze broeden op Bonaire en pendelen vaak om te eten naar Venezuela. In Nederland resteert nog één Caribische Flamingo in de bekende groep die zomers vaak op de Steile Bank bij Gaasterland verblijft en die zich 's winters ophoudt in Zeeland. Vroeger waren er twee van deze soort in de groep.

Verder een Amerikaanse Grote Zilverreiger *Casmerodius albus egretta*, een Amerikaanse Kleine Zilverreiger, een Amerikaanse Blauwe Reiger *Ardea herodias*, een Kleine Blauwe Reiger *Egretta caerulea*, één Amerikaanse Oeverloper, een Koningsstern, een Amerikaanse Bontbekplevier *Charadrius semipalmatus*. Om halfdrie zat op de kerktoren van St. Willebrordus een Amerikaanse Torenvalk. In de namiddag foerageerden bij het busstation in Punda Willemstad aan het Waaigat elf Steenlopers en negen Kleinste Strandlopers *Calidris minutilla*.

Klein Curaçao

Op 24 februari werden we al vroeg bij het

Morena Resort afgehaald voor een tocht van circa anderhalf uur per catamaran naar Klein Curaçao, een eilandje van 2½ bij 1 km, eigenlijk niet meer dan een relatief poreus plateau van koraalsteen. Het steekt maar net boven de zeespiegel uit. Net voor we inscheepten zagen we een Visarend die in een boom aan de oever van de jachthaven ging zitten. Na een rustige overtocht met af en toe vliegende vissen kwamen we om 9:00 uur bij Klein Curaçao aan. Tijdens het zwemmen lieten zich zes Amerikaanse Fregatvogels en vier Koningssterns zien. Daarnaast zag mijn dochter nog ongeveer vier Zeeschildpadden *Chelonia mydas*. Op het eilandje maakten we ondanks de hitte een korte wandeling. Eerst langs het strand en namen daarbij achttien Steenlopers, een Drieteenstrandloper *Calidris alba*, twee Amerikaanse Oeverlopers en een Zilverplevier *Pluvialis squatarola* en minimaal tien Huismussen waar. Verder een overvliegende Boerenwaluw *Hirundo rustica*. Meer naar binnen in één van de schaarse poeltjes een Groene Reiger, nog een Amerikaanse Oeverloper en opnieuw een Zilverplevier. Verder heel veel hagedissen. Toen aan het eind van de tocht de boot werd aangemeerd werden we door een vijftal Maïsparkieten begroet.

De laatste dag

Deze dag leverde al vóór het ontbijt – vanaf ons inmiddels zeer gewaardeerde balkon annex vogelhut – een reeks van

Op het eiland zijn ook zeeschildpadden te zien.

Foto: Klaske Brandenburg-de Vos.

soorten op die we al eerder hadden gezien. Tijdens het eten zagen we nog een Oranje en een Gele Troepiaal (echt prachtige tropische vogels), twee Suikerdiefjes, vijf Maïsparkieten, de Muskietkolibrie, zijn 'neef' de Blauwstaartsmaragdkolibrie die er echter heel groen uitziet en twee Zwart-snavelzaadkrakers.

Deze reis zal in ons geheugen gegrift blijven. Dat geldt voor mij zeker ook omdat ik in dit korte tijdsbestek ongeveer 32 nieuwe soorten heb mogen waarnemen! Het Portugese woord 'Curaçao' betekent behalve 'hart' (voor elkaar) ook 'genezend'. Beide hebben we in ruime mate ervaren. Het was een welkome onderbreking tijdens een lange winter. Helaas

constateerden we ook minder fraaie zaken. Er zijn bedreigingen voor de natuur: de olieraffinaderij, die er al sedert 1918 is gevestigd, bracht naast werkgelegenheid ook veel vervuiling van de grond, lucht en horizon en dit gaat helaas nog altijd door. Er heeft zich bijvoorbeeld vanaf 1968 onder andere een zogenaamd asfaltmeer gevormd en de troep is sindsdien nog steeds niet opgeruimd. Voorts gooit bijna iedereen lege flessen en plastic enzovoort al jaren tussen de cactussen. Een vreselijke aanblik. Daarnaast slokt de ongebreidelde bouw van hotels en andere accommodatie voor toeristen steeds meer natuur op, verder zie je veel – al dan niet verwaarloosde – honden.

■ E.W.F. Brandenburg, Turfkade 38, 8701 JM Bolsward, (0515) 573452, e-mail: e.brandenburg@hetnet.nl.

LITERATUUR:

Possel, P. (2006): Wereldwijzer Curaçao. Elmar BV, Rijswijk,
Raffaële, H. et al. (2003): Birds of the West Indies. Christopher Helm, London.